

NASLOV PREDMETA: SPOZNAJA U KONTEKSTU FILOZOFIJE UMA

Nositelj predmeta: dr. sc. Zdravko Radman

Sadržaj:

Kolegij je zamišljen kao uvod u filozofiju uma s namjerom da pruži slušačima pregled onih temeljnih pitanja vezanih za fenomen uma koji su u filozofiji tematizirani prije nego što su započela empirijska istraživanja. On nudi širi kontekst kako bi se olakšala orijentacija u kompleksnoj teorijskoj građi proizašloj iz interdisciplinarnog istraživanja mozga/uma. Kako nešto fizičko (mozak) može 'proizvesti' psihičko (um) i koja su moguća tumačenja njihove međusobne uvjetovanosti? Što znamo o prirodi mentalnih procesa? Koje su to temeljne dileme vezane za fenomen percepcije? Što sve konstituira spoznajni čin? To su neka od središnjih pitanja koja će se sustavno obrađivati u okviru kolegija.

Program će također ponuditi osnove kognitivne znanosti, upoznavanje s njezinim ciljevima, statusom novijih istraživanja, relevantnim doprinosima i ograničenjima. U najkraćem ce biti govora i o umjetnoj inteligenciji, mogućnostima i problemima vezanim za kompjutorsku simulaciju mentalnih procesa.

Teme:

- Povijesno-filozofski pregled : (Aristotel, Platon, Descartes, Locke, Leibniz, Kant)
- Odabrane tematske jedinice:
 - Problem tijela i duše
 - Osnovna pitanja i dileme filozofije percepcije
 - Mentalna uvjetovanost
 - Urođene ideje
 - Priroda i status mentalnih doživljaja
 - Problem mentalnih slika
 - Eliminativizam, funkcionalizam, behaviorizam i teorija identiteta
 - Što je to svijest? Pregled novijih koncepcija.
 - Intencionalnost
- Kognitivna znanost i umjetna inteligencija (UI)
 - Temeljna ideja, pristup istraživanju, multidisciplinarnost
 - PDP (Parallel Distributed Processes), konekcionizam
 - Osnovni prigovori i osporavanja dometa UI (Dreyfus, Searle)

Broj sati: 15 sati

Način provjere znanja: pismeni i usmeni ispit

Literatura:

Churchland, Patricia S. (1986) *Neurophilosophy: Toward a Unified Science of the Mind/Brain*. Cambridge, MA: MIT Press.

Churchland, Paul M. (1988) *Matter and Consciousness*, Cambridge, MA: The MIT Press (A Bradford Book).

Dreyfus, H.L. & Dreyfus, S.E. (1987) *Mind Over machine*, New York: The Free Press.

Flanagan, Owen (1984) *The Science of the Mind*, Cambridge, MA: MIT Press. A Bradford Book.

Haugeland, J. (ed.) (1985) *Mind Design: Philosophy, Psychology, Artificial Intelligence*. Cambridge, MA: MIT Press, .

Searle, John R. (1994) *The Rediscovery of the Mind*, Cambridge, MA: MIT Press. A Bradford Book.

Thagard, Paul (1996) *Mind: Introduction to Cognitive Science*, Cambridge, MA: MIT Press. A Bradford Book.

Podatci o nositelju predmeta:

Dr. sc. Zdravko Radman, znanstveni savjetnik na Institutu za filozofiju u Zagrebu. Istražuje i objavljuje u području opće filozofije znanosti, teorije spoznaje, filozofije jezika i filozofije uma. Na Sveučilištu u Konstanzu (Njemačka) i u prvim godinama Hrvatskih studija predavao je spoznajnu teoriju.

Angažiran je na znanstvenoj temi 'Kognitivna znanost i filozofija uma' (01910109) koja dobija financijsku potporu Ministarstva znanosti i tehnologije. Surađuje s nekoliko međunarodnih institucija među kojima su: Institute of Cognitive Science, Berkeley, CA; Network for Metaphor, Cognition and Culture, Copenhagen; STS, Brain and Cognitive Science, MIT.

- 1975. Diplomirao je komparativnu književnost i engleski na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.
- 1976./77. Jednogodišnji studijski boravak na Sveučilištu Harvard (Odsjek za filozofiju/Carpenter Center of Visual Arts)
- 1977. Magistrirao je na Sveučilištu u Zagrebu s temom iz filozofije znanosti ("Percepcija u kulturno-povijesnom i transcendentnom kontekstu")
- 1982. Doktorirao je na Sveučilištu u Zagrebu s temom: "Uloga simboličkih jezika u artikulaciji percepcije".
- 1988. Postdoktorski istraživački program zaklade Alexander von Humboldt na Odsjeku za filozofiju Sveučilišta u Konstanzu (Njemačka)
- 1989. Postdoktorska stipendija zaklade Alexander von Humboldt (1. produžetak), Zavod za filozofiju Sveučilišta u Saarbrückenu (Njemačka)
- 1996. Postdoktorska stipendija zaklade Alexander von Humboldt (2. produžetak), Centar za filozofiju znanosti, Sveučilište u Konstanzu
- 1999./2000. Program J. William Fulbright: Istraživačko predavačka stipendija, Sveučilište Berkeley, Odsjek za filozofiju

Kvalifikacijski radovi:

- Radman, Z. (ed.), *From a Metaphorical Point of View: A Multidisciplinary Approach to the Cognitive Content of Metaphor*, Berlin/New York: Walter de Gruyter, 1995.
- Radman, Z., *Metaphors: Figures of the Mind*, Dordrecht/Boston/London: Kluwer Academic Publishers, 1997.
- Radman, Z. "Emotion and Cognition", in: Radman, Z. (ed.) *Horizons of Humanity: Essays in Honour of Ivan Supek*, Frankfurt am Main/Berlin/Bern/New York/Paris/Wien: Peter Lang, 1997, 135-150.
- Radman, Z. "Künstliche Intelligenz und natürlicher Leib", in: *Metapher, Kognition, künstliche Intelligenz*, Schneider, Hans-Julius (Hg.), München: Wilhelm Fink Verlag, 1996 (165-183).
- Radman, Z. "Kognitivna znanost: Dosezi i ograničenja", *Znanost za 21. stoljeće*, Znanstvena citanka kluba hrvatskih humboldtovaca, Zagreb, 2001, 129-135.